პროლეტარელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОММУНИСТ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 66 (19208) სამშაბათი, 19 მარტი, 1985 წელი. ფასი 3 კაპ.

საღი თესლი უხვი მოსავლის საწინდარია

ფილ სუსხიანი ზამთრის გამო საგაზაფხულო სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოების დაწყება გაჭირდა. მაგრამ სოფლის მეურნეების მუშაკები, განსაკუთრებით კი მემანდვრეები, უქმად როდი იყვნენ. უამინდობის დროს საზოგადოებრივ მეურნეობათა სპეციალისტების ზედამხედველობით და ხელშეწყობით მემანდვრეებმა მოამზადეს საქირიბე ფი თესლი. რესპუბლიკის სტატისტიკური სამმართველოს ცნობით, გაზაფხულის დადგომისთვის 134.872 ცენტნერის ნაცვლად მომარაგებულია 180.529 ცენტნერი თესლი. დაავადება 134 პროცენტით შესრულდა. ამ რაოდენობის თესლიდან მხოლოდ 877 ცენტნერია უკონდიციო.

ჩვენი მიმოხილვა რესაუბლიკის სტატისტიკური სამმართველოს ცნობების მიხედვით

ხორბლის თესლის მომარაგების დაავადება 187 პროცენტით არის შესრულებული, მაგრამ ახალქალაქის რაიონის საზოგადოებრივ მეურნეობებს 335 ცენტნერის ნაცვლად 3 ცენტნერი აქვთ. ქერის თესლის დიდი მარაგია რესპუბლიკაში. ნაცვლად 62.325 ცენტნერისა მომარაგებულია 89.952 ცენტნერი ქერი. აქედან 81.175 ცენტნერი კონდიციურია. უკონდიციო მხოლოდ 480 ცენტნერია.

სამარცვლე პარკოსანი კულტურების თესლის მომარაგების დაავადება რესპუბლიკაში 120 პროცენტით არის შესრულებული. მიუხედავად ამისა, ზოგიერთი რაიონის მეურნეობებს აკლიათ თესლი. ბოგდანოვკის რაიონს ნაცვლად 6.967 ცენტნერისა მომარაგებული აქვს 4.065 ცენტნერი, ასპინძისას ნაცვლად 182 ცენტნერისა — 35 ცენტნერი, წალკისას ნაცვლად 1.440 ცენტნერისა — 144 ცენტნერი, ორჯონიკიძისას ნაცვლად 190 ცენტნერისა — 75 ცენტნერი.

რესპუბლიკის პარტიული და სამეურნეო ორგანოების სათანადო ზურგვეის შედეგად ბოლო წლებში საგრძნობლად გაუჯობესდა ლობიოს მოვლა-მოყვანის საქმე. ამის შედეგად წელს ლობიოს თესლის „მარაგი საკმაოზე გაცილებით მეტია; ნაცვლად 9.947 ცენტნერისა მომზადებულია 11.727 ცენტნერი ლობიოს თესლი. ამასთან აღსანიშნავია ისიც, რომ შემოწმებული თესლეული მთლიანად კონდიციურია. მიუხედავად ამისა, ლობიოს თესლი აკლიათ თეძრი წყაროს, თიანეთის, წულუკიძის, თერჯოლის, ორჯონიკიძის, ონის და სხვა რაიონის საზოგადოებრივ მეურნეობებს, ლობიოს თესლი კი მაინც დაიწყება.

ჩვენში მზესუმზირა სულ რამდენიმე რაიონში მოჰყავთ, ძირითადად წითელწყაროს, სოფლაღა და საგარეჯოს რაიონებში. ბოლო წლებში იყრდნის გამო თანდათან მცირდება მზესუმზირას მასალიანობა და დამზადება. ალბათ ამის შედეგია, რომ გაზაფხულის დამდეგისათვის მზესუმზირას თესლის მომარაგების დაავადება ვერ შესრულდა; ამასთან თესლის ნაწილი უკონდიციოა. ეს სამმე თესლის ვადების დადგომამდე უნდა მოგვარდეს.

რესპუბლიკის ზოგიერთ რაიონში მესანინდოობას ნაკლებ ყურადღებას აქცევენ, რამაც იქ მნიშვნელოვნად შეამცირა სამარცვლე სიმინდის დამზადება. ალბათ ამის შედეგიც არის ის, რომ სიმინდის თესლის მომარაგების დაავადება მხოლოდ 95 პროცენტით არის შესრულებული. 68.825 ცენტნერის ნაცვლად მომზადებულია 65.380 ცენტნერი სათესლე სიმინდი, თუმცა შემოწმებული თესლის დიდი უმეტესობა კონდიციურია. უკონდიციოა მხოლოდ 334 ცენტნერი. სიმინდის თესლის მომარაგების დაავადება სანაბეჭროდაც ვერ შესრულეს ახალციხის, გორის, კასპის, საგარეჯოს, სიღნაღის, წინააღმეფის, ფოთის, ზუგდიდის, ონის, ამბროლაურის, ონის, ბაღდათის, ლაგოდეხის, ყვარლის, ოზურგეთ

პარტიული ცხოვრება: ისმენენ კომუნისტის ანგარიშს, კმაყოფილდებენ დასკვნებით

გაყიდული ღირსება

ის პარტიული კრება მაინც სულ სხვა იყო. მასზე დასასწრებად ყველანი ყველა კომუნისტი გამოცხადდა. კრების მუშაობაში უმარტივნიც მონაწილეობდნენ. აგრონომიერწველო გიორგიანების პირველადი პარტიული ორგანიზაცია თავისი რიგითი წევრის რობერტ კალანდაძის ანგარიშს ისმენდა, უფრო სწორად მის მიერ ჩადენილ უღირს საქციელს განიხილავდა.

ვინ არის რობერტ კალანდაძე, რომელმაც დანაშაული ჩადინა და მას კომუნისტებმა მკაცრად მოკვეთეს, პრინციპული, პირუთვნელი შეფასება მისცეს გზასაცდენილ ამხანაგს?

ამ კითხვაზე რომ ვუპასუხოთ, საჭიროა მოვიშველიოთ პარტიული კრების მსვლელობის ამსახველი ოქმი, ჩავიხედოთ კომუნისტის ბიოგრაფიაში, მის საქმიანობაში.

რობერტ კალანდაძე ტყიბულელი მეშახტის ოჯახში აღიზარდა. შობილია ერთ ქალაქში მიიღო მან საშუალო განათლება. მერე საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტი დაამთავრა და აგრონომის დიპლომით დაბრუნდა ოჯახს. ცოტა ხანს ქალაქის ზონის კისორეთის კოლმეურნეობაში იმუშავა ეკონომისტად, მერე ექვსი წელი სახელმწიფო სტატისტიკის ქალაქის ინსპექტორაში უფროსი ინსპექტორის თანამდებობა ეკავა. 1976-83 წლებში სოფლის მეურნეობის სამმართველოში იმუშავა უფროს აგრონომად ერთწლიანი კულტურების დარგში. აქ მიიღეს იგი საკან რიგებში. ერთი სიტყვით, ახალგაზრდა სპეციალისტი თანდათან იზრდებოდა, წინაურდებოდა. არც ამხანაგობაში ემდურიოდნენ რ. კალანდაძეს, ნორმალური ურთიერთობა ქონდა ოჯახში, მეზობლებთან, ნაცნობებთან, ნათესავებთან. ყოველივე ამის შესახებ ათამდე ორატორმა ილაპარაკა კრებაზე. ისინი დინჯად, სრულიად შეუღამაზებლად ამბობდნენ თავიანთ სათქმელს და უსაზღვრო სინანულს გამოთქვამდნენ, რომ კომუნისტი ბოლო ხანებში გზას ასცდა, დაარღვია პარტიული დისციპლინა, გახდა დამნაშავე, რასთვისაც იგი პარტიულ კრებაზე, კომუნისტების წინაშე აგებდა პასუხს.

მაინც კონკრეტულად რა დანაშაული ჩადინა კომუნისტმა? როდის დაიწყო მისი გადაგვარება?

ეს იყო ამ ხუთი წლის წინათ, როცა სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ ტყიბლელის ზონის კოლმეურნეობებს 500 ტონა პიროტყვის საკვები ნამჯა და თივა გამოუყო ჩრდილოეთ კავკასიაში. საკვების შემოზიდვის ორგანიზაცია რ. კალანდაძეს დაეკვალა, როგორც ყველაფერი ისე გაკეთა, როგორც ამას საქმის ინტერესები მოითხოვდა.

მეორე წელსაც საჭირო შეიქნა პირუტყვის საკვების შემოზიდვა ჩრდილოეთ კავკასიიდან. უკვეთს ორგანიზატორს, აბა, სად ემოვიდნენ და კვლავ რ. კალანდაძეს შესთავაზეს ამ საქმის მოგვარება. მან, ოღმცა სამსახურებრივად ეს სრულებით არ ეკუთვნოდა, თანხმობა განაცხადა. ნამჯის პირველი დიდი პარტია გამოცდილება დამამზადებელმა საწირის კოლმეურნეობის მისამართით გამოგზავნა. მართალია, საწირლებმა საკვები მიიღეს, მაგრამ ზედნადებში მითითებულს საკმაოდ სხლეფური ოდენობა — 60 ტონა აკლდა.

მომატყუეს, თავი იმართლა ნაქმებმა დამამზადებელმა რ. კალანდაძემ და მაშინ მას დაუჯერეს, პასუხი არ აგებინეს. ერთი წლის შემდეგ რაღაც მაქინაციით რ. კალანდაძემ ეს დანაკლისი აუნაზღაურა საწირის კოლმეურნეობას, მაგრამ როგორ, რა საშუალებით, ამაზე არავინ დაფიქრებულა.

1983 წლის აგვისტოში რ. კალანდაძე თავისი განცხადებით გათავისუფლდა აგროსამრეწველო გაერთიანების აგრონომის თანამდებობიდან და სოხუმის კოლმეურნეობაში უფრო დაბალ საშუალაზე — პირტუყვის საკვების დამამზადებლად დაბრუნდა მუშაობა. არსებული წესის თანახმად, კომუნისტი ვალდებული იყო განცხადებით მიმართა პირველად პარტიული ორგანიზაციისათვის მისი აღრიცხვიდან მოხსნის შესახებ, მაგრამ მან ეს არ ქნა. რ. კალანდაძე სოხუთში მუშაობდა, პარტიულ აღრიცხვაზე კი ისევ აგროსამრეწველო გაერთიანების პირველადს პარტიულ ორგანიზაციაზე ირიცხებოდა. ეს ფაქტი ბევრ ეჭვს ბადებს. ეს ეჭვი ბევრ ადამიანს ეეჭვებოდა,

მეცნიერებისა და პრაქტიკის კავშირთან

სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის საერთო კრებაზე

სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის საერთო კრების სესიაზე 14 მარტს სალამის სხდომაზე გაიმართა პრეზიდიუმის არჩევნები. აკადემიკოსებმა ბ. ე. პატონმა, ა. ლ. კურსანოვმა, ე. ი. ალექსეროვმა, პ. ნ. ფედოსეევმა, ნ. ვ. კოხეტკოვმა, ვ. ა. კოტელნიკოვმა თავიანთ გამოსვლებში ალალი შეფასება მისცეს მეცნიერებათა აკადემიის მეცნიერულ და ორგანიზაციულ საქმიანობას, აღნიშნეს, თუ რა უდიდესი კეთილი ორგანიზატორული ნიჭილი შეიტანა საბჭოთა მეცნიერების წარმატებებში აკადემიკოსმა ა. პ. ალექსანდროვმა.

სხდომაზე გამოვიდა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი ვ. ვ. ზიმიანინი.

ფართო კენჭისყრის შედეგად სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტად კვლავ აირჩიეს აკადემიკოსი ანატოლი პეტრეს ძე ალექსანდროვი. დაახლოებით ათი წელია ხელმძღვანელობს იგი საბჭოთა მეცნიერების შტაბს. გამოჩენილმა მეცნიერმა, ენობილმა საზოგადო მოღვაწემ და მეცნიერებს თვალსაჩინო ორგანიზატორმა ა. პ. ალექსანდროვმა ფართო აღიარება დაიმსახურა ჩვენს ქვეყანაში და მის ფარგლებს გარეთ.

15 მარტს სალამის სხდომაზე აკადემიათა - სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმის არჩევნები.

სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტებად აირჩიეს აკადემიკოსები ვ. ა. კოტელნიკოვი, ე. პ. ველიხოვი, ი. ა. ოვჩინიკოვი, ა. ლ. იანშინი, პ. ნ. ფედოსეევი, ა. ა. ლოგუნოვი, კ. ვ. ფროლოვი; ვიცე-პრეზიდენტად — ციმბირის განყოფილების თავმჯდომარედ — აკადემიკოსი ვ. ა. კოტიუგი.

სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმის მთავარ სწავლულ მდივნად არჩეულია აკადემიკოსი გ. კ. სკრიაბინი.

(საკდესი).

საქართველოს სსრ კროკურატურაში

1980-1988 წლებში რესპუბლიკის სატყეო მეურნეობის სახელმწიფო ორგანოებმა კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებს გადასცეს დაახლოებით 10 ათასი ჰექტარი ახალგაზრდა ტყეები, რომლებიც ეროზიისგან მიწების გაჯანსაღების საქმეს ემსახურებიან. მიწით მოსარგებელნი, თავის მხრივ, მოვალენი იყვნენ თვალყური ედევნებინათ კორომებისთვის, მოეკლათ მათთვის.

რესპუბლიკის პროკურატურა დაინტერესდა, „ეს" როგორ - ერთმეფე თავს ამ „ამოცანას კოლმეურნეობები და საბჭოთა მეურნეობები, როგორ ასრულებენ ისინი რესპუბლიკაში მოქმედ ტყისა და მიწის კანონმდებლობას. თურმე, 1782 ჰექტარი ახალგაზრდა ტყეები ფაქტობრივად დაიღუპა, ფუქად დაიხარჯა მათ გასაწენებლად გამოყოფილი 2 მილიონ 850 ათასი მანეთი.

შემოწმებამ ცხადყო, რომ ზოგიერ მიწით მოსარგებლენი ივიწყებენ კანონით განსაზღვრულ ნორმებს, გულგრილად ეკიდებიან ქარისმიერი და წყლისმიერი ეროზიისაგან მიწების დაცვას. ამას კი მოსდევს მძიმე შედეგები, მიწა უნაყოფო ხდება.

იმის გამო, რომ კოლმეურნეობები და საბჭოთა მეურნეობები სათანადოდ არ იცავენ ახალგაზრ-

პრობლემები ერთობლივად უნდა გადაწყდეს

ბუნებამ ვერ შეძლო — ან ჯერ ვერ მოასწრო ერთ მეცნარეში ხორბლისა და ჭვავის თვისებების შეთავსება. ასეთი სინთეზური სამარცვლე კულტურა — ტრიტიკალე შექმნეს სელექციონერებმა. მრავალი წლის მანძილზე აწარმოებდნენ ისინი კვლევას ამ მიმართულებით. და აი, ახალმა სამარცვლე კულტურამ უკვე მიიღო ქვეყნის მინდვრების საგზური. სამი ჯიშის ტრიტიკალე — ქართული-2, ქართული-60 და ქართული-3 საქართველოში შეიქმნა. ახლა მიმდინარეობს მათი დარაიონება.

ტრიტიკალეს ზოგჯერ „მომავლის ბორნს" უწოდებენ. და ეს შემთხვევითი როდია. ამ სამარცვლე კულტურაში, — მთლიანად ქვეყანაში კი უკვე მიღებულია მისი მრავალი ფორმა, — კარგად არის შეხამებული წინაპრების თვისებები: ხორბლის პროდუქტიულობა და ჭვავის მოვლა-მოყვანის სიადვილე. მაგრამ ძიება გრძელდება. მას აწარმოებენ კვლევითი ცენტრები. საქართველოში, მაგალითად, მცხეთის საselექციო სადგური, საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტი. ხომ არ ნიშნავს ესოდენ მომტებელი ინტერესი ტრიტიკალისადმი სხვა სამარცვლეთა თავთავიანი კულტურებისადმი ყურადღების შესუსტებას.

მეცნიერებმა თაოიანთ პრაქტიკულ საქმიანობაში გაბამთლეს ეს ექვი. ამის თვალსაჩინო დადასტურებაა სსრ კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის ამიერკავკასიის განყოფილების ფერეიდანის ბორბლის, ამბიდერის, ბარდისა და იონჯის ხუთი ჯიში და ჰიბრიდი, რომლებიც გადაცემულია სახელმწიფო გამოცდისათვის. საწარმოო გამოცდამ ცხადყო მათი მაღალი ეფექტიანობა. მაგალითად, მცხეთა-84 33 სიმინდის ჰიბრიდი ჰექტარზე იძლევა ას ცენტნერზე მეტ მარცვლეულ — ჩვეულებრივზე ათი ცენტნერით მეტს, მეოდგიანი ჩაჩოლისა და დაავადებებისადმი. ირაგვი-3 საშემოდგომო ხორბალი ყველა პარამეტრით აჯობს სახელგანთქმულ უფნო-1 ჯიშს.

ნაყოფიერად იმუშავეს სომხეთის მეცნიერებმაც. სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის მაღალი ტემპერატურების ინსტიტუტთან თანამეგობრობით მათ, კერძოდ, შექმნეს „ზნის სახლი" ეჩმიაძინის რაიონის დაბა მერცავანში. სპეციალური დანადგარი მზის ენერგიის დამბარებით ის გრადუსამდე აცხელებს წყალს, რომელსაც მცხოვრებლები იყენებენ. იაფი სითბოს ყველაზე აქტიური და ჯარბი მიწოდების პერიოდია აპრილ-ოქტომბერი. ზამთარში სახლის საერთო მოხმარებისა სითბოზე 40 პროცენტით ირის უზრუნველყოფილი.

აზერბაიჯანის მიწათმოქმედების სამეცნიერო-კვლევითის ინსტიტუტში გამოიყენეს ახალი ჯიშის ქერი — ყარაბალული-799, რომელიც ჰექტარზე სხვებთან შედარებით 11 ცენტნერით მეტ მოსავალს იძლევა.

კვლევა მიმდინარეობდა თანამედროვე სოფლის მეურნეობის მეცნიერების პრაქტიკულად ყველა მიმართულებით. როგორც ხაზგასმით აღნიშნეს კრების მონაწილეებმა, უმნიშვნელოვანესი მიღწევა გახდა მეცნიერებისა და პრაქტიკის ინტეგრაცია. იქ, სადაც ეცადენ ამ ურთიერთმოქმედებას, წარმატებაც დიდია. საკმარისია აღინიშნოს, რომ 1984 წელს წარმოებაში დამთავრებულ ნამუშევართა დანერგვის ეფექტიანობა 6-ჯერ უფრო მაღალია ხუთწლეულის წინა სამი წლის შესაბამის მაჩვენებლებთან შედარებით. ამავე დროს კრებაზე ძირითადი ყურადღება დაეთმო გადასაჭრელ პრობლემებს. ეს ეხება, უწინარეს ყოვლისა, რეზერვების, ცერეოდოდ, მიწის რესურსების, განსაკუთრებით მელიორირებული მიწების გამოყენების ეფექტიანობის ამაღლების რეზერვების უფრო ფართო გამოყენებას. უნდა გაძლიერდეს კვლევა მეცხოველეობის, საკვების წარმოების, მიწათმოქმედების მეცნიერულად დასაბუთებული სისტემების შექმნის დარგში.

კრების მონაწილეებმა მიიღეს დადგენილება, რომლის მიზანია სამეცნიერო მუშაობის ეფექტიანობის ამაღლება სკკპ XXVI ყრილობის, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1985 წლის მარტის პლენუმის მოთხოვნათა, ჰერეთ-ეთ...

კრებაზე გამოვიდნენ სსრ კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი, ამ აკადემიის აკადემიკოსი ვ. კუბიშევი, სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილე, სსრ კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი ბ. რუნოვი და სხვები.

კრების მუშაობაში მონაწილეობდნენ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანი ჯ. პატიაშვილი და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ო. ვარშალომიძე.

უცხოეთში

ფაქტები მოვლენები

18 მარტი — საკვლევი იუწყება

ნათელი, თანამიმდევრული კურსი

საბჭოთა კავშირი, რომელიც მტკიცედ აგრძელებს მშვიდობიანი თანაარსებობის ლენინური კურსს, კეთილ ნებას ყოველთვის კეთილი ნებით, ნდობას ნდობით უსასუხებს. ასეთია ლაიტმოტივი საერთაშორისო კამოსმაურებებისა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის რიგგარეშე პლენუმის შედეგებზე, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ს. ტ. გორბაჩოვის სიტყვაზე. კვლავ განმარტავენ რა სოციალისტური სახელმწიფოების ხელმძღვანელებთან, განვითარებადი და კაპიტალისტური ქვეყნების კომუნისტური და მუშათა პარტიების, განსმოავლისუფლებელი მოძრაობების ლიდერებთან საბჭოთა ხელმძღვანელობის კრემლში გამართულ შეხვედრებსა და საუბრებს, საზღვარგარეთის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები აღნიშნავენ, რომ საბჭოთა კავშირის საგარეო-პოლიტიკური კურსი თანამიმდევრული და პრინციპული კურსია, მას არ ახასიათებს ორპოლუსა და ზიგზაგები, რომლებიც ხშირად ვლინდება ხოლმე დასავლეთის სახელმწიფოების პოლიტიკაში ხელმძღვანელობის შეცვლის დროს.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა ცხადყო საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს საგარეო პოლიტიკის მემკვიდრეობითობა და დიდი შვიდობისმოყვარეობა, რომლებიც შეუპოვრად და თანამიმდევრულად იბრძვიან გამაკეთებელი შეიარაღების, უწინარეს ყოველისა ბირთვული შეიარაღების შეწყვეტისათვის, კოსმოსის მილიტარიზაციის წინააღმდეგ. ნათქვამია **მონოლითის სახალხო-რევოლუციური** კომიტეტის დადგენილებაში. მაღალ შეფასებას აძლევს რა მონოლოეთის სახალხო-რევოლუციური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალურ მდივანთან, მონოლოეთის სახალხო რესპუბლიკის დიდი სახალხო ხურალის პრეზიდიუმის თავმჯდომარესთან ჟ. ბატბაიხთან? მ. ს. გორბაჩოვის შეხვედრის შედეგებს, მონოლოეთის სახალხო-რევოლუციური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი აღნიშნავს, რომ მონოლოეთი ხალხი მთლიანად უჭერს მხარს სსრ კავშირის ფართო, ინიციატიულ, ორიგინალურ, ლენინურ, ნამდვილად ინტერნაციონალურ, ეპოქალურ, ისტორიულ, ადამიანურ პოზიციას, ეს ეხება ბირთვული ენერგიის, ბირთვული ომის საფრთხის აღმოფხვრის მიმართულებით.

უახლოეს თანამოსაგრეებთან და მოკავშირეებთან — დიადი სოციალისტური თანამეგობრობის ქვეყნებთან ძმური მეგობრობის განტკიცება— ასეთია საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს უპირველესი მცნება, აღნიშნავს ეიტნამის **„ნიან ზანი"**. საბჭოთა კავშირი კვლავაც არ დაიშურებს ძალ-ღონეს სოციალისტურ ქვეყნებთან ურთიერთმოქმედებისა-განსაფართოებლად, მსოფლიო საქმეებში სოციალიზმის როლისა და გავლენის გასაფართოებლად.

ოდენ ბოლოს ამერიკელები დარწმუნებული არიან, რომ საბჭოთა კავშირი კვლავაც, ისევე როგორც წინათ, განსაზღვრელებს გამაკეთებელი შეიარაღების შეწყვეტის, საერთაშორისო უშიშროებისა და შვიდობის განტკიცების კურსს, თქვა ამერიკის სამეფინე წრეების თვალსაჩინო წარმომადგენელმა „ნიუვიოლ ნეშნლ ბეჩკის" პრეზიდენტმა, ამერიკა-საბჭოთა კავშირის მეგობრობის ეროვნული საბჭოს წევრმა **ედვარდ ლუმბმა.** ამერიკის შეერთებულ შტატებში ძალიან ბევრს სურს, რომ საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ქვეყნის მოლაპარაკებაზე შეერთებულმა შტატებმა ნაცვლეგებით უპასუხოს საბჭოთა კავშირის მისწრაფებას და მზადყოფნას კონსტრუქციული, სერიოზული დიალოგისათვის.

ოვსტრიის **„ფოლქსშტიმე"** აღნიშნავს, რომ საბჭოთა კავშირი არ ესწრაფვის დასავლეთთან შედარებით სამხედრო უპირატესობის მოპოვებას. სოციალიზმი, წერს, გაზეთი, თავის უპირატესობას ამტკიცებს არა იარაღის ძალით, არამედ მაგალითის ძალით საზოგადოების საქმიანობის ყველა სფეროში — ეკონომიკის, პოლიტიკის, მორალისა და ზნეობის სფეროებში.

ამ დღეებში მოსკოვიდან მიღებული ცნობები ერთხელ კიდევ ნათლად ადასტურებს, რომ უცვლელია საბჭოთა კავშირის საშვიდობო კურსი, რომელიც გამაღლებული შეიარაღების შეწყვეტას, მყარი შვიდობისა და სოციალური პროგრესის მიღწევას ისახავს მიზნად, განაცხადა პორტუგალიის მშრომელთა საყოველთაო კონფედერაციის — ეროვნული ინტერსინდიკალის ეროვნული სამდივნოს აღმასრულებელი კომისიის წევრმა **ალვარ რანამ.**

სამეცნიერო მუშაობის ეფექტიანობის ამაღლება სკკპ XXVI ყრილობის, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1985 წლის მარტის პლენუმის მოთხოვნათა, ჰერეთ-ეთ...

კრებაზე გამოვიდნენ სსრ კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი, ამ აკადემიის აკადემიკოსი ვ. კუბიშევი, სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილე, სსრ კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი ბ. რუნოვი და სხვები.

კრების მუშაობაში მონაწილეობდნენ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანი ჯ. პატიაშვილი და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ო. ვარშალომიძე. (საქინფორმი).

საბჭოთა დელეგაციის მილება

ბრაზილია. ბრაზილიის პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელმა, ვიცე-პრეზიდენტმა ჟოზე სარნეიმ მიიღო აქ მყოფი სსრ კავშირის დელეგაცია, რომელსაც სათავეში უდგას სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილე ჯ. ბ. გოლუბეცი. დელეგაცია მონაწილეობდა პრეზიდენტის ხელისუფლების გადაცემისადმი მიძღვნილ ოფიციალურ ღონისძიებებში.

საბჭოთა დელეგაციის მეთაურმა ქ. სარნეის ჩაბარა რუსუფლიკის პრეზიდენტის ტ. ნევისისათვის გადასაცემი სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის წერილი, რომელშიც აღნიშნულია, რომ საბჭოთა კავშირი თანამიმდევრულად ატარებს შვიდობისმოყვარულ კურსს, ამასთან ნიადაგ წარმართავს მეცადინეობას დაძაბულობის შენელების, ომის საფრთხის თავიდან აცილების, შვიდობის საფუძვლების განმტკიცების პრაქტიკული გზების ძიებისათვის.

თავის მხრივ, ბრაზილიის პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ბრაზილიელი ხალხი ინიციატივს საბჭოთა ადამიანების შეფოფთებას მსოფლიოში სპეციალ მდგომარეობის გამო. ბრაზილია კვლავაც შეეწყობა ხელს საერთაშორისო დაძაბულობის შენელებას, განიარაღებას და ქვეყნად შვიდობის დამკვიდრების მიღწევას.

ჟ. სარნეიმ პოზიტიურად შეაფასა საბჭოთა კავშირ-ბრაზილიის ურთიერთობის მდგომარეობა, საერთოდ ცნო მეცხ მეცხ შემდგომი გაფართოება და გაღრმავება.

საუბარს, რომელმაც მეგობრულ ვითარებაში ჩაიარა, დასასრულ ბრაზილიის საგარეო საქმეთა მინისტრი ოლავე სეტუბალი, აგრეთვე სსრ კავშირის ელჩი ბრაზილიაში ვ. ი. ჩერნიშევი.

სსრ კავშირის დელეგაციამ საავადმყოფოში მოინახულა ბრაზილიის პრეზიდენტი ტ. ნევისი და უსურვა მას მალე გამოჯანმრთელდეს.

URUGVAI

გაათავისუფლეს პოლიტპატიმრები

ბუენოს-აირესი. ურუგვაის მთავრობამ, რომელსაც პრეზიდენტი ხოსე მარია სანჯინეტი მეთაურობს, გათავისუფლა პოლიტპატიმრები. ამნისტიის თანახმად კანონის თანახმად განთავისუფლდა ბოლო 300 კაცი, რომლებიც წლების მანძილზე სასტიმორიებსა და საკონცენტრაციო ბანაკებში იმყოფებოდნენ.

სამხედრო დიქტატურის პერიოდში ურუგვაი უზარმაზარ საპყრობილეს წარმოადგენდა. ადამიანის უფლებათა დაცვის ორგანიზაციის მონაცემებით, 10 წლის მანძილზე სასტიმორიებსა და საკონცენტრაციო ბანაკებში 50 ათასზე მეტი კაცი იტანჯებოდა, ხოლო 300 ათასი ძალადაგული გახდა დევნის გამო სხვადასხვა ქვეყნებში გადახვეწილიყო.

როგორც ადრე იუწყებოდნენ, თანამდებობის დაკავების შემდეგ ახალი პრეზიდენტის პირველი დეკრეტით გაუქმდა პოლიტიკური პატიმრების, მათ შორის ურუგვაის კომპარტიის, პროფკავშირული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების საქმიანობის აკრძალვა. გაუქმებულია პრესის ცენზურა, მილგზელია მთელი რიგი ღონისძიებები ქვეყნის ცხოვრების დემოკრატიზაციის მიზნით.

ᲮᲝᲢᲝᲡᲢᲐᲢᲘ

ᲘᲜᲓᲝᲔᲗᲘ

დემონსტრაცია ამერიკის საელჩოსთან

ამერიკული კორპორაციის „იუნიონ კარბაიდის" მფლობელები, რომლის დანაშაულებრივი გაუფრთხილობის შედეგად ქალაქ ბჰოპალის 2,5 ათასი მეცხოვრები დაიღუპა და 50 ათასზე მეტი მოიწამლა, უარს ამბობენ ქვეყნის ხელისუფლებასთან თანამშრომლობაზე დასმარება აღმოუჩინონ ტრაგედიის მსხვერპლთ. „იუნიონ კარბაიდის" პატრონებმა, — ვანდანდა შეჯანა-პრაფეშის შტატის მთავრობის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა ჯ. დ. ჯპპ, — ინდოეთის მხარეს არც კი შესთავაზეს შედეგებისგანი და ხურსათი, მიუხედავად იმისა, რომ მან კარგად იცის, თუ როგორ სჭირდებათ ისინი ახლა ტრაგედიის მსხვერპლთ".

სურათზე: ეს ბჰოპალელი ბიჭუნა დაობლდა. სხვებთან ერთად იგიც მიუიყვა ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩის საელჩოსთან დანაშაულის ამოუცნობ მსხვერპლთა ფოტოსურათებით ხელში.

ᲡᲣᲓᲐᲜᲘ

მორიგი ცვლილებანი

**ხართუმი. სუდანის პრეზიდენტმა ჯ. ნ

ᲓᲘᲓᲘ ᲡᲐᲛᲐᲛᲣᲚᲝᲡ ᲥᲠᲝᲜᲘᲙᲔᲑᲘ

ᲐᲘ, ᲠᲐᲡ ᲬᲔᲠᲓᲐ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ „ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘ“ 40 ᲬᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲜ

1945 წლის 15-19 მარტი

● **„ᲒᲘᲜ“** აღმატებულებას, სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს თავმჯდომარეს მარშალ სტალინს. სსრ კავშირის მთავრობის გადაწყვეტილებამ — დაკმაყოფილოს რუმინეთის მთავრობის თხოვნა, რუმინეთის ადმინისტრაციის დაწესებების შესახებ ტრანსილვანიაში, რომელიც განთავისუფლებულია სახელოვანი წითელი არმიის გმირული მსხვერპლის ფასად, რუმინეთის არმიის ხელმეწყობით, რუმინელი ხალხის გული უდიდესი სიხარულით აღივსო“...

● **ᲞᲐᲠᲘᲖᲘᲡ** გარეუბან ბულონ-ბილანკურის მერმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ამ რაიონის მოსახლეობა აღტაცებით შეხვდა გადაწყვეტილებას რენოს სანაპიროსთვის სტალინგრადის სანაპიროს სახელის მიკუთვნების შესახებ.

● **14 ᲛᲐᲠᲢᲘ** მოსკოვმა სამშობლოს სახელით სალუტი მისცა უკრაინის მე-2 ფრონტის. მამაც ჯარებს, რომლებმაც დიაკავეს ქალაქი ზგოლენი მდინარე გრონზე.

● **ᲩᲘᲜᲔᲗᲘ** ჯარები უტეკენ კენიგსბერგის სამხრეთ-დასავლეთით, დანციგის დასავლეთით და ჩრდილო-დასავლეთით და იკავებენ ათობით დასახლებულ პუნქტს. შტატინის მიმართულებით ჩვენი ჯარები ბრძოლებს ეწოდნენ გერმანელთა ალადარმის ლიკვიდაციისთვის ოდერის აღმოსავლეთ ნაპირზე და დიაკავეს მრავალი დასახლებული პუნქტი. მარტი 15 და 16 მარტის ბრძოლებში ბელორუსიის პირველი ფრონტის ჯარებმა ტყვედ ჩაიგდეს 2.000-ზე მეტი გერმანელი ჯარისკაცი და ოფიცერი. ტყვეთა შორის არის გერმანელთა 402-ე ქვეითი დივიზიის მეთაური გენერალ-ლეიტენანტი შლაინიგი.

● **ᲑᲠᲘᲡᲚᲐᲣᲚᲘ** რაიონში ბრძოლები გრძელდებოდა ქალაქში. მოწინააღმდეგ ი ს გარშემორტყმული ჯარების ჯგუფს მოსახლობა.

● **ᲩᲘᲜᲔᲗ** რესპუბლიკის რემედასის ორგანიზაციამ 12 მილიონი მანეთის საჩუქრები გაგზავნა ფრონტზე სამამულო ომის პერიოდში... განსაკუთრებით ზრუნავს ის ბავშვებისათვის, რომლებმაც მშობლები ომში დაკარგეს. მათი დამბარების ფონდის შესაქმნელად სულ საქართველოში შეგროვებულ ლ ი ა 1.865.810 მანეთი, რის გამოც საქართველოს რემედასმა უმაღლესი მოგავარსწელის მადლობა მიიღო. **ᲗᲘᲗᲝ ᲐᲡᲐᲨᲕᲘᲚᲘ**, საქართველოს რემედასის ცენტრალურ ი კომიტეტის თავმჯდომარე.

● **ᲡᲐᲡᲐᲚᲛᲠᲘᲡᲝ** მფრინავს გვარდიის კაპიტანს ალექსანდრე გურგენიძეს ყოველ ვალარ ამინდში დაუყავს თავის „ილიუშინა“ ჯგუფი. მას ოერიში მიაქვს მტრის ნიშნულებზე ნავსადგურებში, ბაზებში, წამოწევეკ მათ ბაშლილ ზღვაში, სძლევს ხანგრძლივ ჭეშმეხთა ცეცხლს, გაიჯრება მოწინააღმდეგის ავიაგამანადგურებელთა მწყობრში და ყოველთვის აღწევს გამარჯვებას. მას მიენიჭა საბჭოთა კავშირის ᲖᲒᲠᲘᲡ წოდება.

● **ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ** შრომის ᲖᲒᲠᲘᲡ წოდება მიენიჭა ცნობილ მეენიერს, ფლოტის მთავარ ქირურგს, აკადემიკოსს, სამედიცი ნ ო საშსახურის გენერალ-ლეიტენანტ ი. ᲙᲐᲜᲔᲚᲘᲫᲔᲡ.

ᲤᲝᲡᲢᲐᲡ „ᲙᲘᲗᲮᲣᲚᲝᲑᲡ“
ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲜᲣᲚ-ᲒᲐᲛᲝᲛᲗᲕᲚᲔᲚᲘ ᲛᲐᲜᲥᲐᲜᲐ

ᲬᲔᲠᲘᲚᲘᲡᲯᲘ მუშაობა — ასეთია თბილისის სახალხო დეპუტატთა საქალაქო საბჭოს აღმასკომის ახალი ელექტრონული თანაშემწის „პროფესორი“. ეს ამოქმედდა ელექტრონულ-გამომთვლელი მანქანა, რომელიც ჩართულია მშრომელთა წერილების დამუშავებისა და აღმასკომის გადაწყვეტილებათა შესრულებისადმი კონტროლის ავტომატიზებულ სისტემებში. მანქანის მეხსიერება უკვე ინახავს წლის დამდეგიდან მიღებულ რამდენიმე ათას დაკალებას.

— ავტომატიკის დანერგვის შედეგად, — ამბობს თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის საერთო განყოფილების გამგე ი. კობერიძე, — მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა წერილების აღრიცხვისა და მათი დროული განხილვისადმი კონტროლის სისტემა. ელექტრონულ-გამომთვლელი მანქანა მკაცრად ადევნებს თვალს ყოველი წერილის მსვლელობას, გვაფრთხილებს, როცა განხილვისა და საპირო ღონისძიებათა განხორციელების ვადის გასვლამდე ხუთი დღე რჩება ხოლმე.

საქალაქო საბჭოს აღმასკომის ფოსტა ახლა ნაწილდება თემატიკურად იმ 68 საკითხის მიხედვით, რომელთა თაობაზეც ყველაზე ხშირად მოგვმართავენ მოქალაქენი. ჩვენს განყოფილებაში შექმნილი სპინფორმაციო-საანალიზო ჯგუფი, რომელიც განაზოგადებს და შეისწავლის მიღებულ მონაცემებს, გვეხმარება ადამიანების მოთხოვნების, ქალაქის ამა თუ იმ სამსახურის მუშაობის შესახებ მათი აზრის უკეთ ცოდნაში.

ყველაფერი ადამიანისათვის, ადამიანის კეთილდღეობისათვის — ეს საპროგრამო დებულება სულ უფრო ღრმა და კონკრეტული. შინაარსით უნდა ივსებოდეს, ხაზი გაუსვა სკკ ცენტრალური კომიტეტის რეგიონალურ პლენუმზე წარმოთქმულ სიტყვაში ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ეკონომიკურ მდივანმა ამხანაგმა მ. ს. გორბაჩოვმა. პარტია, თქვა მან, საშინაო პოლიტიკის ერთერთ ძირითად ამოცანად მიიჩნევს დემოკრატიის, ხალხის სოციალური თვითმმართველობის მთელი სისტემის სრულყოფასა და განვითარებას. ასეთ მითითებას შეესაბამება სწორედ სიახლენი, რომლებიც ახალხო დეპუტატთა საქალაქო საბჭოს აღმასკომში დაინერგა მშრომელთა წერილებზე და მიმართვებზე მუშაობის სფეროში.

ავტომატიზებული სისტემების მიერ დაგროვილი ინფორმაცია გამოიყენება ქალაქის მეურნეობის დარგების, საქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმასკომებისა და მათდამი დაქვემდებარებული ორგანოების მუშაობის გასუმჯობესებლად, მაგალითად, მოქალაქეთა რამდენიმე მომართვაში აღნიშნული იყო ქალაქის სალიფტო მეურნეობის არადამაკმაყოფილებელი მუშაობა. მაგ ამ საკითხს საქალაქო საბჭოს აღმასკომს წარუდგენენ განსახილველად. აღმასკომის ბიერ დასახულ კომპლექსურ ღონისძიებათა რეალიზაციამ საშუალება მოგვცა სალიფტო მეურნეობა აღგაეკეთურვა უახლესი ტექნიკით, შეგვეძმნა ლიფტების დამონტაჟებისა და რემონტის სამიდო ბაზა, მოგვეგვარებინა საფიესპეტჩერო მართვა.

მეორე შემთხვევაში, ჭოლა ღომთათიძის ქუჩის შესახვევის მცხოვრებთა კოლექტიური განცხადების შემოწმების შედეგების განხილვის შემდეგ, თბილისის საქალაქო აღმასკომმა მიიღო გადაწყვეტილება დაეკმაყოფილებინა მათი თხოვნა მისასვლელი გზის გაყვანის შესახებ.

პრაქტიკაში დამკვიდრდა მშრომელთა წერილობითი და ზეპირი განცხადებების განხილვა უშუალოდ ადგილებზე დეპუტატების ან საზოგადოებრიობის მონაწილეობით. სულ უფრო ხშირად ხორცელდება შემოწმება ისეთი ჯგუფების მიერ, რომელთა შემადგენლობაშიც არიან სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოების, საქალაქო და რაიონული საბჭოების დეპუტატები.

საქალაქო საბჭოს ფოსტამ გვიკარნახა საქართველოს დედაქალაქის შემდგომი კომპლექსური კეთილწყობის ბევრი ატ ტალური საკითხი, რომლებიც სესიაზე განხილულს. საქალაქო აღმასკომმა რამდენიმე სპეციალური გადაწყვეტილება მიიღო ქალაქის მეურნეობის ცალკეული სამსახურების, მათ შორის ანმრთველობის დაკვის, სამგზავრო ტრანსპორტის, ეკონომიკის, საზოგადოებრივი კვების საქმიანობის განსაკუთრებულ ყურადღებას.

ᲨᲠᲝᲛᲘᲡᲯᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲓᲐᲓᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ

ᲓᲔᲓᲐᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ ᲗᲔᲐᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲐᲤᲘᲨᲐ

ᲐᲮᲚᲐᲮᲐᲜ თბილისის კოტე მარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო აკადემიურ თეატრში პრემიერა იყო. მაყურებელმა ნახა ესპანელი ავტორების ლ. ბერლანგას, რ. ასკონასა და ე. ფლიანოს კინოსცენარის მიხედვით შექმნილი თ. გოდერძიშვილის ორმოქმედებიანი პიესა „გარტა“. სპექტაკლი დადგა საქართველოს სსრ სახალხო არტისტმა, რეჟისორმა თ. ჩხეიძემ, მხატვრია საქართველოს სსრ დამსახურებული მხატვარი თ. მურვანიძე, კომპოზიტორი — გ. გაჩეჩილაძე (სპექტაკლში გამოყენებულია ავრეთვე ნინო რატიანის მუსიკა).

ახალ წარმოდგენაში მაყურებელი იხილავს მსახიობებს ირ. უჩანეიშვილს, ნ. ხომასურიძეს, დ. დვალიშვილს, კ. თოლორაიას, თ. კილაძეს, ლ. ყარანასაშვილს, ლ. ანთაძეს სხვებს.

ᲡᲣᲠᲐᲗᲘᲡ: სპექტაკლ „გარტას“ სცენა: ამადეო — რესპუბლიკის სახალხო არტისტი ირ. უჩანეიშვილი, რივერა — რესპუბლიკის სახალხო არტისტი ლ. ანთაძე.

Ჯ. ᲚᲝᲛᲐᲫᲘᲡ ᲤᲝᲢᲝ.

ᲑᲣᲜᲔᲚ ᲙᲐᲯᲘᲐ ᲮᲝᲠᲐᲯᲐᲜᲘ სახელობის მსახიობის სახლში გაიმართა ხელოვნებათმცოდნეობის დოკტორის, პროფესორ ნადია შალუტაშვილის პედაგოგიური მოღვაწეობის 40 წლისთავისადმი მიძღვნილი საღამო, რომლის თაობებიც იყვნენ საქართველოს თეატრალური საზოგადოება, შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო თეატრალური ინსტიტუტი და საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ხალხთა მეგობრობის მუზეუმი. ქვემოთ ვბეჭდავთ თეატრმცოდნის მ. გოგოლაშვილის წერილს, რომელიც გვაცნობს ნ. შალუტაშვილის შემოქმედებითს გზას.

ᲞᲔᲓᲐᲒᲝᲒᲘ ᲓᲐ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲘ

ᲮᲣᲚ ახლახან დაისტამბა რუსულ ენაზე ოცი საავტორო თაბახის მოცულობის შრომა „ქართულ-უკრაინული თეატრალური ურთიერთობანი“, რომლის ავტორია ხელოვნებათმცოდნეობის დოკტორი, პროფესორი ნადია შალუტაშვილი. ეს წიგნი ფაქტობრივად ავტორის სადოქტორო შრომაა, რომელიც მან წარმატებით დაიცვა.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რუსული ენისა და ლიტერატურის ფაკულტეტის დამთავრების შემდეგ, 1944 წელს ნ. შალუტაშვილი მუშაობას იწყებს თბილისის რუსთაველის სახელობის თეატრალურ ინსტიტუტში, მისთვის ახალ და იმავე დროს ფრიად მიმზიდველ — თეატრმცოდნეობის კათედრაზე. პროფესორების გრ. ნერეთლის, შ. ნუცუბიძის, ს. დანელიას, კ. კეკელიძის, გ. ახვლედიანის, ბ. თავზარიშვილის, მ. გოგიბერიძის სკოლა გამოცელი ნ. შალუტაშვილი პირველი წლებიდანვე ავლენს დიდ შრომისმოყვარეობას, ერუდიციას და მას მალე მიანდეს ანტიკური თეატრის კურსის წაკითხვა. ინტერესთა სხვადასხვაობა, ცოდნის გაზრდა-გაფართოების სურვილი ნ. შალუტაშვილს რევოლუციამდელი რუსული თეატრის ისტორიის კურსის წაკითხვის შესაძლებლობასაც აძლევს. ამასთანავე იგი უკვე აქვეყნებს თეატრალურ რეცენზიებს, წერილებს თეატრის ისტორიის საკითხებზე, ცალკეულ მოღვაწეთა შემოქმედებითს პორტრეტებს, როგორც ქართულ, ისე რუსულ პრესაში.

1956 წელს ნ. შალუტაშვილმა დისერტაცია დაიცვა ხელოვნებათმცოდნეობის კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად თემაზე: „ა. ოსტროვსკი ქართულ სცენაზე“, რომელიც იმავე წელს წიგნადაც გამოიცა.

ეცნობი მეცნიერი ქალის ბიოგრაფიას ფურცლებს და განცვიფრებას იწვევს მუშაობის სტილი, მიზანსწრაფვა და ტემპი, რომელსაც იგი ავლენს როგორც თეორიულ, ისე პრაქტიკულ მოღვაწეობაში. „ა. გრიბოედოვი და ქართული თეატრი“, „ფურცლები მოძმე ხალხთა დრამატულ თეატრების ურთიერთობებიდან“, „მ. მრეველიშვილის დრამატურგია“, „ა. ჰენოვის დრამატურგია“, „რეჟისორი დ. ალექსიძე“, „ილეზმოსილი ხელოვანი“ (ვ. სატინა), „ბიოგრაფია თუ ავტობიოგრაფია“, „უკრაინული თეატრის მშვენება“, „ა. ყაზბეგი — მსახიობი“, „შემოქმედი და მოკალაქე“, „რუსი მსახიობი ქალი საქართველოში“, „ანტიგონე რუსთაველის თეატრში“, „შთამაგონებელი სპექტაკლი“, „ფუნაზური დრამის საფესტივალზე“, „ლ. ლეონოვის „შეშლილეკი“ მარჯანიშვილის თეატრში“, „დაკარგული საფლავი“ — პირველი გამოქვეყნებული მასალები უკრაინაში მცხოვრებ ექიმსა და საზოგადო მოღვაწეზე მირიმან თოფჩიშვილზე (ხარაგოლზე). ზემოთ ჩამოთვლილი მცირედი ნაწილია იმ წერილებისა, რომლებიც სხვადასხვა დროს დაიბეჭდა. როგორც ჩვენი რესპუბლიკის პერიოდიკაში, ისე უკრაინაში, რომლის თეატრალური ცხოვრება აგრეთვე ახლოსელი გახდა ქალბატონისათვის.

ნ. შალუტაშვილის მსახიობთა, რეჟისორთა, თეატრმცოდნეთა არაერთი თაობის აღმზრდელია. ამავე დროს იგი ამ საგნის ერთ-ერთ საუკეთესო სპეციალისტად არის აღიარებული, ამიტომაც მიიწვიეს მეგობრობის მუზეუმში, სადაც ხელოვნების განყოფილებას განაგებს.

ნ. შალუტაშვილი მსახიობთა, თეატრმცოდნეთა „ბერეზილის“ (ბრაზილიელ ხალხთა მეგობრობის ინსტიტუტი) ფასეულ წევრად, „ბერეზილის“ ბიუროს ერთ-ერთ ფაქიზ, ამავე დროს ენერგიულ, ინიციატიულ, ერუდიტ, ადამიანად ითვლება. ამ ინსტიტუტის ბიურო ბრაზილიელ ხალხთა მეგობრობის ფონდ-ინსტიტუტ „ბერეზილის“ ეროვნული ბიუროს ერთ-ერთ ფაქიზ, ამავე დროს ენერგიულ, ინიციატიულ, ერუდიტ, ადამიანად ითვლება. ამ ინსტიტუტის ბიურო ბრაზილიელ ხალხთა მეგობრობის ფონდ-ინსტიტუტ „ბერეზილის“ ეროვნული ბიუროს ერთ-ერთ ფაქიზ, ამავე დროს ენერგიულ, ინიციატიულ, ერუდიტ, ადამიანად ითვლება. ამ ინსტიტუტის ბიურო ბრაზილიელ ხალხთა

ᲡᲐᲢᲣᲠᲜᲘᲠᲝ ᲝᲠᲑᲘᲢᲐ

ᲐᲠᲐᲛᲝᲑᲐᲢᲘᲐᲡ. თბილისში დამთავრებულ საკავშირო ჩემპიონატზე გუნდური პირველობა მოიპოვეს არმიელმა სპორტსმენებმა — 787,39 ქულა. მეორე ადგილზე გამოვიდა „შრომითი რეზერვების“ კოლექტივი — 755,87, მესამეზე — „ტორედოს“ პირველი გუნდი — 751,39. გაკაცსობთ პირად შეჯიბრებაში გამარჯვებულთა ვინაობას: ეაუთა ერთეულებში უძლიერესი იყო ი ი ო ო ო ა ლ ა ლ ი ე ვ ი ი. ბრიკმანი, ქალთა ერთეულებში კი ყველას აჯობა სტავროპოლელ ლ. გრომოვამ. შერეულ წყვილებში ჩემპიონები გახდნენ ტოლოიანელები სეკერანა და ეკგანი მიხალჩოვები, ქალთა წყვილებში — იაროსლავლელები — ს. ბაბანინა და ს. ბუზრეკოა, ვაჟთა წყვილებში — ეოველები ს. ჩიქოვსკი და ვ. ლიაუხოვი, ვაჟთა ჯგუფურ ვარჯიშებში — ტოლიატელთა კვარტეტი — ნ. ბაფიზოვი, ა. ზელენკო, ს. საფონიეკი და ნ. ბუსეკი. ქალთა სამეულებს შორის ყველას აჯობეს თბილისელებმა მ. ბაგოშვილმა, ი. გიორგოიანმა და ნ. ანისიმოვამ. ქალთა ერთეულებს შორის მესამე ადგილზე გამოვიდა თბილისელი ფ. სულაქველიძე.

ᲤᲣᲚᲑᲠᲘᲢᲘ. ტაშკენტსა და ალმა-ათაში მიმდინარე საკავშირო ჩემპიონატის მეორე წრის მიერეული მატჩები ასე დამთავრდა:

ტაშკენტი. 16 მარტი. ლევიოს „დინამო“-თბილისი „დინამო“ — 6:6, სამხედრო-სანზღვაო ფლოტის ცენტრალური სპორტლუტი-ბარკოვის „ლოკომოტივი“ — 10:4, ტაშკენტის „მეხანტი“-მოსკოვის „დინამო“ — 6:12; **17 მარტი.** ლევიოს „დინამო“-ცენტრალური სპორტლუტი — 6:9, თბილისის „დინამო“-მოსკოვის „დინამო“ — 8:9, „ᲛᲔᲮᲐᲜᲢᲘ“-„ᲚᲝᲙᲝᲛᲝᲢᲘᲕᲘ“ — 5:9; **ალმა-ათა. 16 მარტი.** მოსკოვის „მოსკვიჩი-კასპიის“ წითელდროშოვანი ფლოტილის გუნდი (ბაკო) — 10:6, ლენინგრადის „ბალტიკა“-მოსკოვის „უნივერსიტეტი“ — 7:7, ალმა-ათის „დინამო“-ყიევის „დინამო“ — 7:6; **17 მარტი.** „ბალტიკა“-„მოსკვიჩი“-ის, ყიევის „დინამო“-ბაკოელთა „გუნდი“ — 10:9, ალმა-ათის „დინამო“-უნივერსიტეტი — 8:7. საუკეთესო ხუთეულში გუნდების საბოლოო მდგომარეობა ასეთია: მოსკოვის „დინამო“ — 36 ქულა, ალმა-ათის „დინამო“ — 27, უნივერსიტეტი და ცენტრალური სპორტლუტი — 24-24, თბილისის „დინამო“ — 22 ქულა.

ᲚᲔᲜᲘᲜᲒᲠᲐᲓᲘ. კაუნასსა და კრასნოდარში გრძელდება ვაჟთა გუნდების საკავშირო ჩემპიონატის მეორე წრე. ვთავაზობთ მორიგი კალეიდოსკოპი მატჩების შედეგებს: **კაუნასი:** მოსკოვის საავიაციო ინსტიტუტი-მინსკის ასკ — 29:25, კაუნასის „გრანდასი“-კიევის ასკ — 24:21, მოსკოვის „ᲙᲣᲜᲪᲔᲕᲝ“-თბილისის „ᲥᲐᲠᲗᲚᲘ“ — 21:20; **ᲙᲠᲐᲡᲜᲝᲓᲐᲠᲘ.** ცსკკრასნოდარის ფიზკულტურის ინსტიტუტი — 21:21, ზაპოროჟიეს ინდუსტრიული ინსტიტუტი-ლვოვის ასკ — 26:21, ჩელიაბინსკის „პოლიოტი“-ლენინგრადის „ნევა“ — 32:23.

ᲞᲐᲓᲠᲐᲙᲘ. ესპანეთის ქალაქ ლინარესში მიმდინარე ვაჟთა საერთაშორისო შეჯიბრების შვიდი ტურის შემდეგ 5,5 ქულით ლიდერობს იუგოსლაველი მოჭადრაკე ლ. ლუბოეგაევსკის და რ. ვაპანინს ჯეიჯერობით 3-3 ქულა აქვთ. კიდევ ოთხი ტური და შეჯიბრება დამთავრდება.

ᲐᲠᲐᲠᲘᲒᲘᲜᲐᲚᲘ ᲒᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ

Გ. რ. ᲮᲣᲜᲯᲣᲐᲫᲔ

საქართველოს ჯანმრთელობა დაცვამ და მედიცინის მეცნიერ ე. ბამ დიდი დამსახურები გამოიჩინა — 1985 წლის 14 მარტს, სამოცდაცხრამეტი წლისა გარდაიცვალა სკკ წევრი 1951 წლიდან, სსრ კავშირის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს თბილისის ექიმთა დახელოვნების სახელმწიფო ინსტიტუტის ქირურგიის კათედრის პროფესორ-კონსულტანტი, საქართველოს სსრ მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი გიორგი რომანის ძე **ᲮᲣᲜᲯᲣᲐᲫᲔ.**

გ. რ. გუნდაძე დაბადდა 1905 წელს მოსამსახურის ოჯახში.

1929 წელს, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამედიცინო ფაკულტეტის დამთავრების შემდეგ იგი დატოვეს ორდინატორად ჰოსპიტალური ქირურგიის კლინიკაში, რომელსაც აკადემიკოსი გ. მ. მუხაძე ხელმძღვანელობდა. 1933 წელს გ. რ. ხუნდაძე სამუშაოდ გაგზავნეს ლენინგრადის პირველ სამედიცინო ინსტიტუტში, სადაც 1937 წელს აკადემიკოს ი. ი. ჯანელიძის ხელმძღვანელობით დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია.

1940 წლიდან გ. რ. ხუნდაძე იყო საბჭოთა არმიის რიგებში, ხელმძღვანელობდა ქირურგიის განყოფილებას, შემდეგ იყო დიდი სამამული ომის ფრონტებზე მთელი რიგი მოკმედი არმიების საევაკუაციო ჰოსპიტლების წამყვან ქირურგად.

ომობილიზაციის შემდეგ გ. რ. ხუნდაძე მუშაობდა ლენინგრადის პირველი სამედიცინო ინსტიტუტის ჰოსპიტალური ქირურგიის კათედრის ასისტენტად, შემდეგ მოსკოვის პირველი სამედიცინო ინსტიტუტის დოცენტად, სადაც 1953 წელს დაიცვა საოფიცროო დისერტაცია.

1954-1981 წლებში გ. რ. ხუნდაძე იყო საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს თბილისის ექიმთა დახელოვნების სახელმწიფო ინსტიტუტის რექტორი, ამავე დროს ხელმძღვანელობდა ინსტიტუტის ანესთეზიოლოგიისა და ქირურგიის კათედრას. მის სახელთან არის დაკავშირებული რესპუბლიკის მედიცინის მეცნიერების მთელი რიგი მიმართულებების განვითარება.

გ. რ. ხუნდაძის ბეჯითმა სამეცნიერო ნაშრომმა „ფილტვების, საყლაპავის, კუჭ-ნაწლავის ტრაქტის ქირურგიის, ანესთეზიოლოგიის საკითხებზე სპეციალისტთა ფართო აღიარება დაიმსახურა როგორც ჩვენს ქვეყანაში, ისე საზღვარგარეთ. ანესთეზიოლოგიისა და რანანიმატოლოგიის სამეშაოთა ციკლისათვის გ. რ. ხუნდაძეს თანაავტორთა ჯგუფთან ერთად მიენიჭა საქართველოს სსრ სახელმწიფო პრემია.

გ. რ. ხუნდაძე იყო მთელი რიგი საკავშირო, საერთაშორისო და რესპუბლიკური კონგრესების, ყრილობების, კონფერენციების ორგანიზატორი და მონაწილე, რომლებიც ეძღვნებოდა კლინიკური და ექსპერიმენტული ქირურგიის აქტუალურ საკითხებს.

ნაყოფიერ სამეცნიერო-პრაქტიკულ და პედაგოგიურ მუშაობასთან ერთად გ. რ. ხუნდაძე აქტიურად მონაწილეობდა რესპუბლიკის საზოგადოებრივ ცხოვრებაში. იგი არჩეული იყო საქართველოს კომპარტიის XXIII, XXIV და XXV ყრილობის დელეგატად, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის წევრად, საქართველოს სსრ მთელი რიგი მოწვევების უმაღლესი საბჭოს დეპუტატად.

გ. რ. ხუნდაძე იყო საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს სამეცნიერო-სამედიცინო საბჭოს პრეზიდიუმის წევრი, საქართველოს მედიცინის მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმის წევრი, ჟურნალების „ქირურგიისა“ და „საბჭოთა მედიცინის“ სარედაქციო საბჭოების წევრი.

ომრტიან და მთავრობამ დიდად დააფასეს გ. რ. ხუნდაძის დამსახურება, იგი დაჯილდოებულ იყო ლენინის, ოქტომბრის რევოლუციის, წითელი ვარსკვლავის ორ დენებითა და ბევრი მედლით.

გიორგი რომანის ძე ხუნდაძის ნათელი ხსოვნა მარად დარჩება იმათ გულში, ვინც მას იცნობდა.

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მედიცინის მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტი; სსრ კავშირის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს თბილისის ექიმთა დახელოვნების სახელმწიფო ინსტიტუტი; ქირურგთა რესპუბლიკური საზოგადოება.

რედაქტორი

Გ. ᲒᲔᲓᲘᲜᲘᲫᲘᲨᲕᲘᲚᲘ.

ᲤᲔᲮᲑᲣᲠᲗᲘ-85

ᲝᲠ ᲡᲮᲕᲐᲓᲐᲡᲮᲕᲐ ᲞᲝᲚᲣᲡᲖᲔ

ᲒᲐᲡᲣᲚ კვირა დღეს გაიმართა უმაღლესი ლიგის ფეხბურთელთა გუნდების საკავშირო ჩემპიონატის მესამე ტურის ბოლო შეიდი მატჩი. თბილისის „დინამომ“ ამჯერად უკვე სტუმრად გაართვა თავი დასასრულ ამოცანას და მორიგი ორი ქულა ჩაიწერა აქტივში. ვალერიოსის „ეაკერგრილთან“ ეს წარმატება ბუნდმა მოიპოვა ერთთან დაამბულ ბრძოლაში, შეხვედრის დაწყებიდანვე თბილისელებმა რამდენიმე სპეციალური გადაწყვეტილება მიიღო ქალაქის მეურნეობის ცალკეული სამსახურების, მათ შორის ანმრთველობის დაკვის, სამგზავრო ტრანსპორტის, ეკონომიკის, საზოგადოებრივი კვების საქმიანობის განსაკუთრებულ ყურადღებას.

მშრომელების წერილობითს წინადადებებსა და სოფლელებს ასახავს თბილისის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ერთ-ერთ ფაქიზ, ამავე დროს ენერგიულ, ინიციატიულ, ერუდიტ, ადამიანად ითვლება. ამ ინსტიტუტის ბიურო ბრაზილიელ ხალხთა მეგობრობის ფონდ-ინსტიტუტ „ბერეზილის“ ეროვნული ბიუროს ერთ-ერთ ფაქიზ, ამავე დროს ენერგიულ, ინიციატიულ, ერუდიტ, ადამიანად ითვლება. ამ ინსტიტუტის ბიურო ბრაზილიელ ხალხთა მეგობრობის ფონდ-ინსტიტუტ „ბერეზილის“ ეროვნული ბიუროს ერთ-ერთ ფაქიზ, ამავე დროს ენერგიულ, ინიციატიულ, ერუდიტ, ადამიანად ითვლება. ამ ინსტიტუტის ბიურო ბრაზილიელ ხალხთა

ᲬᲘᲒᲜᲘᲡ ᲗᲐᲠᲗ

ᲨᲔᲮᲕᲔᲓᲠᲐ ᲚᲐᲢᲕᲘᲔᲚ ᲛᲬᲘᲠᲕᲔᲚᲗᲐᲜ

ᲚᲐᲢᲕᲘᲔᲡ სახელმწიფო გამომცემლობა „ლიესმამ“ წელს ლატვიურ ენაზე 10.000 ეგზემპლარი ტირაჟით გამოსცა ვლადიმერ თორდუას ნოველებისა და მინიატიურების ილუსტრირებული, ლამაზად გაფორმებული წიგნი, რომლის სახელწოდებაა „სატიკსანას“ — „შეხვედრა“.

ეს ლატვიური წიგნი „საბჭოთა საქართველოს“ მიერ გამოცემული ავტორისეული „რჩეულიდან“ შეუდგენია და ქართულიდანვე უთარგმნია მაია ჯუსარს. მხატვრული გაფორმება ეკუთვნის ალეარეს სპონდეას. გარეკანის პირველ გვერდზე ნახატი „მოგონება“ ვ. ოხოლინსია. წიგნში ჩართულია ვ. კოვალიოვის, ა. ფიოდოროვის, ვ. გრეკოვის და ვ. კარიაკინის ფერადი ილუსტრაციები. წიგნის რედაქტორები არიან: ი. საქსე, ვ. პეტროპავლეენი, ი. სოიდ.

სასიამოვნოა, რომ ილიდი გამარჯვების 40 წლისთავის წინ მოძმე ლატვიაში ეროვნულ ენაზე გამოვიდა დიდ სამამული ომში, მისი განთავისუფლებისათვის სწორედ ლატვიური ეროვნული კოპუსის შემადგენლობაში მებრძოლი ქართველი მწერლის წიგნი, რომელიც ალინშული კოპუსის ვეტერანად და ლატვიის ხალხთა მეგობრობის კლუბის საპატიო წევრია.

წიგნს უძღვის ქართველი ავტორის თანაპოლელი მწერლის სოლომონ ეიდუსის ვრცელი წერილი „სიტყვაობა „ქართველი მწერალი, ლატვიელი გვარდიელი“.

Თ. ᲥᲘᲤᲘᲐᲜᲘ.

ᲞᲔᲓᲐᲒᲝᲒᲘ ᲓᲐ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲘ

ᲮᲣᲚ ახლახან დაისტამბა რუსულ ენაზე ოცი საავტორო თაბახის მოცულობის შრომა „ქართულ-უკრაინული თეატრალური ურთიერთობანი“, რომლის ავტორია ხელოვნებათმცოდნეობის დოკტორი, პროფესორი ნადია შალუტაშვილი. ეს წიგნი ფაქტობრივად ავტორის სადოქტორო შრომაა, რომელიც მან წარმატებით დაიცვა.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რუსული ენისა და ლიტერატურის ფაკულტეტის დამთავრების შემდეგ, 1944 წელს ნ. შალუტაშვილი მუშაობას იწყებს თბილისის რუსთაველის სახელობის თეატრალურ ინსტიტუტში, მისთვის ახალ და იმავე დროს ფრიად მიმზიდველ — თეატრმცოდნეობის კათედრაზე. პროფესორების გრ. ნერეთლის, შ. ნუცუბიძის, ს. დანელიას, კ. კეკელიძის, გ. ახვლედიანის, ბ. თავზარიშვილის, მ. გოგიბერიძის სკოლა გამოცელი ნ. შალუტაშვილი პირველი წლებიდანვე ავლენს დიდ შრომისმოყვარეობას, ერუდიციას და მას მალე მიანდეს ანტიკური თეატრის კურსის წაკითხვა. ინტერესთა სხვადასხვაობა, ცოდნის გაზრდა-გაფართოების სურვილი ნ. შალუტაშვილს რევოლუციამდელი რუსული თეატრის ისტორიის კურსის წაკითხვის შესაძლებლობასაც აძლევს. ამასთანავე იგი უკვე აქვეყნებს თეატრალურ რეცენზიებს, წერილებს თეატრის ისტორიის საკითხებზე, ცალკეულ მოღვაწეთა შემოქმედებითს პორტრეტებს, როგორც ქართულ, ისე რუსულ პრესაში.

1956 წელს ნ. შალუტაშვილმა დისერტაცია დაიცვა ხელოვნებათმცოდნეობის კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად თემაზე: „ა. ოსტროვსკი ქართულ